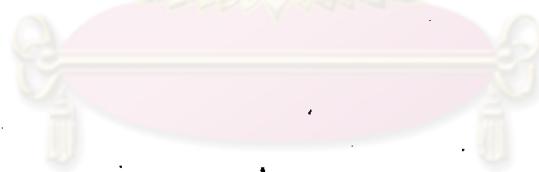

เวลาการคิดเลขในใจของผู้ใหญ่

นาย อารมณ์ พูลโภคผล

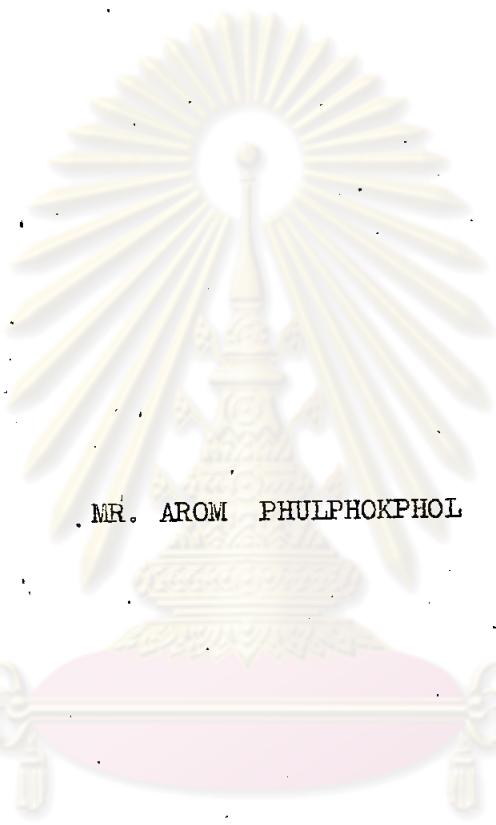
ศูนย์วิทยบรังษยการ
006570
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต
แผนกวิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2518

MENTAL ARITHMETIC OPERATION TIME IN ADULTS

MR. AROM PHULPHOKPHOL

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Education
Department of Psychology
Graduate School
Chulalongkorn University
1975

มังคลาภิเษก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เป็นวิทยานิพนธ์นักศึกษา เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทภาคบังคับ

Lynn, Mass.

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ Dean Degree .. ประธานกรรมการ
..... Dean of กรรมการ
..... Dean of Graduate กรรมการ
..... Dean of กรรมการ

อาจารย์พุทธคุณการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร วิชชานุช

ສີ່ສົກລົງນັດຕິຖວິທາລັບ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ เวลาการคิดเลขในใจของบุคคล
ชื่อ นาย อารมณ์ พูลโภคผล แผนกวิชาจิตวิทยา
ปีการศึกษา ๒๕๑๗

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาระบวนการคิดเลขในใจ โดยพิจารณาเวลาเป็นตัวแปรตามและมีตัวคูณกับตัวคูณคือ ตัวคูณมากกับตัวคูน้อย และการทดสอบ ครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 กับทดสอบ 2 ครั้ง ในกระบวนการคณิตเป็นตัวแปรอิสระ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับชั้นประถมศึกษานิยมต่อการศึกษาสูง ปีที่ 2 จำนวน 20 คน จากวิทยาลัยครุศาสตร์เชียงใหม่ ให้ผู้รับการทดลองเข้าร่วมการทดลองเป็นรายบุคคล คิดเลขในใจที่ควบคุมโดยทั้งไวยากรณ์คณิตและจำแนกตามตัวชี้วัดที่จะขออนุมัติ 48 ชุด ซึ่งเสนอให้ผู้รับการทดลองคิดโดยวิธีสุ่มที่ละข้อและจำแนกเวลาที่ใช้ไว้ นำข้อมูลเวลาที่บันทึกไว้มาหาค่าเฉลี่ย ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนและวิเคราะห์แนวโน้ม.

ผลจากการวิจัยพบว่า (1) โจทย์เลขคูณที่ในกระบวนการคณิต มีการทดสอบ ครั้งที่ 1 ใช้เวลาในการคิดน้อยที่สุด ทดสอบ ครั้งที่ 2 ใช้เวลาเพิ่มขึ้น และทดสอบ ครั้งที่ 3 ใช้เวลาเพิ่มขึ้นอีก ซึ่งการเพิ่มขึ้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01(F=12.01) และมีแนวโน้มของ การเพิ่มขึ้นเป็นเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01(F=283.9) (2) โจทย์เลขคูณที่ตัวคูณเป็นเลขอ้ายใช้เวลาในการคูณอย่างรวดเร็วมากอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01(F = 31.4) (3) โจทย์เลขคูณที่ตัวคูณเป็นเลขคู่ใช้เวลาในการคูณไม่แตกต่างไปจากเลขคี่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 (F = 4.97) (4) โจทย์เลขคูณที่ตัวคูณเป็นเลขตั้งแต่ 2 ถึง 9 ใช้เวลาในการคูณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01(F=12.53) และมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของเวลาที่ใช้เป็นเส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01(F=43.36) เป็นเส้นโค้งกำลังสองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01(F=16.03) ซึ่งหมายความว่าแนวโน้มของการเพิ่มขึ้นของเวลาที่ใช้เป็นเส้นตรงมากกว่าเป็นเส้นโค้งกำลังสอง (5) การทดสอบมีกิริยารวมกับตัวคูณน้อย-ตัวคูณมากอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01(F=43.94) (6) การทดสอบมีกิริยารวมกับตัวคูณคู่-ตัวคูณคี่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01(F=8.3).

Thesis Title Mental Arithmetic Operation Time in Adults.
Name Mr. Arom Phulphokphol
Academic Year 1974.

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the mental arithmetic process by considering the time used as a dependent variable and considering even and odd multipliers, low and high multipliers, and problems without higher-decade addition, with one higher-decade addition, and with two higher-decade additions as independent variables. The adult sample was composed of 20 second-year students of the Higher Certificate of Education from Chachoengsao Teachers' College. Each subject was presented with 48 mental arithmetic problems, one at a time chosen at random, to be solved. These problems were organized according to the independent variables listed above. The time required was recorded by the observer. These data were computed to arrive at the mean in each case and to analyze the variances and the trends.

The results showed that: (1) The problems without higher-decade addition consumed the smallest amount of time while the problems with one higher-decade addition consumed more time and the problems with two higher-decade additions consumed much more time. The time consumed was significantly different ($F = 12.01, p < .01$), and the time consumed increased significantly in the form of a linear trend ($F = 283.9, p < .01$) (2) The low multipliers consumed significantly less time than the high ones ($F = 31.4, p < .01$) (3) The even and odd multipliers consumed the same amount of time ($F = 4.97, p > .01$). (4) The various multipliers, (viz: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, and 9) consumed significantly different amount of time ($F = 12.53, p < .01$), and the time consumed increased significantly in the form of a linear trend ($F = 43.36, p < .01$), and also in the form of a quadratic

trend ($F = 16.03, p < .01$). This means that the trend of the time increase was not exactly linear but it was still more linear than quadratic (5) There was an interaction between higher-decade additions with low and high multipliers ($F = 43.94, p < .01$). (6) There was also an interaction between higher-decade additions with even and odd multipliers ($F = 8.3, p < .01$).

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมประจำ

การทำวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก
อาจารย์ ดร. ชัยพร วิชชาภูช อาจารย์ ดร. ชีระ อาชวเมธ และอาจารย์ สุภาพรรณ
ไครครรัตน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ ดร. ชัยพร วิชชาภูช ได้กรุณารับเป็นผู้ควบคุม
การทำวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำเอาใจใส่เป็นอย่างดีตลอดมา นอกจากนี้ยังได้รับความ
ช่วยเหลือจาก คุณ บุพเพ กระถุลเง็ก ตลอดจนนักศึกษาวิทยาลัยครุศาสตร์ เชิงแทบทุกคนที่สละ
เวลาเข้ารับการทำทดลอง และบรรยายเพื่อน ๆ ที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัย
รู้สึกทราบชัดในความกรุณาที่ได้รับ จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้.

อาจารย์ พูลโภคยอด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิจกรรมประการ	๙
รายการตารางประกอบ	๖
รายการภาพประกอบ	๘
บทที่	
๑ บทนำ	๑
ปัญหา	๑
ความสำคัญของปัญหา	๑
ความเป็นมาของปัญหา	๓
วิธีศึกษากระบวนการทางจิต	๓
การใช้เวลาในการศึกษากระบวนการทางจิต	๕
ลำดับชั้นของปฏิกริยา	๘
ความจำระยะสั้นกับการศึกษาในใจ	๙
กระบวนการคิดเลขในใจ	๑๐
ข้อคิดง่ายๆ	๑๑
สมมติฐาน	๑๓
ความจำ กับ การ วิจัย	๑๓
นิยามเชิงปฏิบัติ	๑๓
๒ วิธีดำเนินการ	๑๔
กลุ่มตัวอย่าง	๑๔
เครื่องมือที่ใช้	๑๔

หน้า

บทที่

วิธีการทดลอง	15
การจัดการทำกับข้อมูล	16
การวิเคราะห์ข้อมูล	16
3 ผลของ การวิจัย	18
4 การอภิปรายผลของการวิจัย	29
5 สรุปการวิจัยและขอเสนอแนะ	30
บรรณานุกรม	36
ภาคผนวก	37
ประวัติการศึกษา	56

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

หน้า

ตารางที่

1 ค่าเฉลี่ยของเวลาที่ใช้เมื่อตัวคุณเป็นเลขตั้งแต่ 2 ถึง 9	19
2 ค่าเฉลี่ยของเวลาที่ใช้ในการห้องสูตรคูณ	20
3 วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการคูณด้วยตัวคูณกับตัวคูณที่ตัวคูณมากกับตัวคูณน้อย และการทดสอบ 0 ครั้ง ทดสอบ 1 ครั้ง กับทดสอบ 2 ครั้ง	22
4 วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการคูณด้วยตัวคูณทั้งแต่ 0 ถึง 9 ..	24
5 วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบเวลาที่ใช้ในการห้องสูตรคูณ ตั้งแต่ 0 ถึง 9	24
6 ค่าเฉลี่ยค่านการทดสอบกับค่านตัวคูณเป็นเลขมาก-เลขน้อย	25
7 ค่าเฉลี่ยค่านการทดสอบกับค่านตัวคูณเป็นเลขคู่-เลขคี่	26
8 วิเคราะห์แนวโน้มของตัวแปรค่านการทดสอบ	27
9 วิเคราะห์แนวโน้มของตัวแปรค่านตัวคูณเป็นเลขตั้งแต่ 2 ถึง 9	27
10 วิเคราะห์แนวโน้มค่านการห้องสูตรคูณตั้งแต่ 0 ถึง 9	28

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

รายการภาพประกอบ

	หน้า
แผนภูมิแสดงพฤติกรรมภายใน แผนภูมิแสดงขั้นการแก้ปัญหา แผนภูมิกระบวนการแสดงปฏิกริยา แผนภูมิแสดงกระบวนการคณิตในใจ กราฟแท่งแสดงเวลาที่ใช้เมื่อตัวคูณเป็นเลขกับเลขคี่ กราฟแท่งแสดงเวลาที่ใช้เมื่อตัวคูณเป็นเลขอยู่กับเลขมาก กราฟแสดงเวลาที่ใช้เมื่อการคูณมีการหด ๐ ครั้ง หด ๑ ครั้ง และหด ๒ ครั้ง กราฟแสดงเวลาที่ใช้เมื่อตัวคูณเป็นเลขตั้งแต่ ๒ ถึง ๙ กราฟแสดงเวลาที่ใช้ในการหองสูตรคูณ กราฟแสดงกิริยาร่วมของค่านการหักกับค่านตัวคูณเป็นเลขอยู่-เลขมาก กราฟแสดงกิริยาร่วมของค่านการหักกับค่านตัวคูณเป็นเลขคู่-เลขคี่	5 6 7 12 18 18 19 20 21 25 26

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย